Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescu în Viena Rudolfu Mosse Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Henric Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernat: în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulu inserțiunilorū: o seriă garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta" ese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe sése luni 6 fl., Pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 franci, pe sése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulu pentru Brașovu:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unu anu 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anu 12 fl. pe sése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtu abonamentele câtu și inserțiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 172. Brașovu, Sâmbătă 3 (15) Augustu. 1891.

O ciudată campania diaristică.

II.

Brașovu, 2 Augustu v.

Când, la 1885, întâiulu ministru alu României s'a plânsu în ședința Senatului, că noi Românii de dincóce de Carpați amu voi se dămu lecțiuni frațilorū noștri de dincolo, că amu voi chiar se dămu direcțiune politicei lorū, organulu nostru 'i-a rĕspunsu între altele:

„Recunóscemu, că este dificilă și delicată situațiunea României și că datoru este întâiulu ministru alu țĕrii sĕ caute a paralisa pe toți aceia, cari suscitéză greutăți guvernului; rugămu pe d-lu ministru Brătianu sĕ recunóscă asemenea, că **și Românii ardeleni se află într'o situațiune mai multu decâtu dificilă și că prin urmare și aceștia au dreptulu de a pretinde, ca sĕ nu li-se facă greutăți din partea guvernului românu și a Româniloru de dincolo.**"

Una pentru alta.

Décă ni-se cere nouĕ, cari purtămu o luptă atâtu de grea pentru esistența nóstră națională, sĕ năbușimu în peptulu nostru tóte durerile și amărăciunile, numai ca nu cumva sĕ suscitămu greutăți guvernului și regatului românu; cu câtu mai multu nu suntemu noi în dreptu a pretinde dela frații noștri liberi și independenți, ca sĕ țină sémă de greutățile nóstre și décă nu ne potu ajuta, celu puținu sĕ nu ne strice, amestecându-se în luptele nóstre și presentându-ne într'o lumină falsă adversarilorū naționalității nóstre, prin nisce articuli de diaru scriși cu cea mai condamnabilă ușurință și cu-o înspăimentătóre ignoranță în ce privesce politica și raporturile nóstre ardelenesci?

Când amu cetitu articulii, ce au apărutu în „Românulu", „Liberté Roumaine" și Gazeta Nouă", purtându titluri sforăitóre precum: „Politica de peste munți"; Memorandulu Româniloru din Transilvania": „O politică nenorocită", „Partidulu naționalu românu din Transilvania"; „O faptă condamnabilă" ș. a. și cându amu vĕdutu cum se tractéză în acești articuli cestiunile nóstre cele mai însemnate și delicate politice, amu trebuitu sĕ ne dicemu, că ordinea de idei și de interese ce au condus pe aceia, cari au inspiratu acéstă campania diaristică, a putut sĕ isvorésca din ori-ce alte motive, dér numai din dorința sinceră de a folosi causei ardelenesci nu.

Ori dóră va voi sĕ susțină careva, că se aduce vr'unu serviciu causei române ardelenesci atunci când se afirmă, că președintele comitetului partidei nóstre naționale și-ar lua instrucțiunile dela persóne susu puse din România, cari inclină spre Rusia; când se afirmă, că ar fi „antidinasticu", „kossuthistu" și „rusofilu", și că de aceea ar umbla sĕ împedece presentarea memorandului la curtea din Viena?

Ori dóră au aerulu gazetarii din cestiune de-a pretinde că voru ajuta causei române ardelenesci vrêndu ei sĕ reformeze de acolo din Bucuresci comitetulu nostru prin aceea, că sémĕnă spiritulu de discordiă și de neîncredere între membrii lui?

Décă vr'unulu dintre bărbații fruntași de dincolo a voitu în adevĕru sĕ contribue la clarificarea situațiunei nóstre ardelenesci, aducându în discusiune publică atitudinea politică a comitetului nostru atunci cu părere de rĕu trebue sĕ-i spunemu, că .. fostu fórte nenorocitu în alegerea persónelorū, pe cari le-a însărcinatu cu susținerea acestei discusiuni diaristice.

CRONICA POLITICĂ.

— 2 (14) Augustu.

— Eri a fostu presentatu dietei raportulu comisiunei de imunitate în afacerea **Ugron-Uselac**. Raportorulu, după ce constată, că imunitatea de deputatu nu este vătĕmată, combătu opinia minorității. Kudlovich însĕ luà în apĕrare opinia minorității, acusându comisia de imunitate, că în raportulu sĕu ea nu tractéză cestiunea de sub întrebare, ci se întórce în jurulu ei ca pisica pe lângă blidulu cu păsatu. Mai vorbì Rohonczy în favorulu raportului. Peste totu, suntu semne, că cestiunea se va resolva curêndu; partida „independentă" încă a hotărîtu sĕ priméscă raportulu comisiunei.

— Alaltăeri a sositu în Parisu fratele Țarului Rusiei, **marele duce Alexis**. La gară a fostu primitu de unu numĕrosu publicu, care striga cu însuflețire: „*Vive la Russie! Vive le Czar!*" O persónă din publicu îi dete marelui duce unu buchetu de flori. Marele duce îi mulțămi. In totu decursulu drumului până la hotelulu „Continentalu", unde va locui marele duce, a fostu acesta întêmpinatu de publicu cu strigăte de „Vive la France! Vive le Czar!" Ministrulu de esterne, *Ribot*, fù celu dintêiu, care a fostu primitu de marele duce. Mai târdiu primì marele duce personalulu ambasadei rusesci din Parisu. La 5 óre séra visità marele duce grădina Tuileriilorū. Musica intonà imnulu rusescu, secundată de o reuniune francesă de cântări. La fine ómenii se suiră pe scaune și strigau „Vive la France! Vive le Czar!" Apoi cântară marseillaisa.

—Admiralulu Gervais în călĕtoria sa dela **Moscva** la **Petersburg** a avutu unu intervievu cu corespondentulu din Petersburgu alu „Gazetei de Moscva". Admiralulu vorbì cu adêncă mișcare de primirea amicabilă și despre simpatia, de care au fostu împărtășiți Francesii. Óspeții Francesi, dise admiralulu, au fostu primiți cu iubire frățéscă, ceea ce dovedesce mai multu, decâtu ori ce tractatu de alianță. Cu venerațiune însuflețită se esprimà Gervais despre împĕratulu Alexandru alu Rusiei, care a făcutu asupra Francesilorū impresiune farmecătóre, și care e celu mai bunu dintre monarchi și celu mai bunu dintre toți ómenii, pe cari i-a cunoscutu elu. Și despre Anglia și tripla alianță se esprimà admiralulu, dicêndu, că elu nu e omu politicu, ci marinaru, dér părerea sa ca omu privatu este, că nu esistă o alianță quadruplă, deórece Anglia, ale cărei interese suntu puse într'o atitudine reservată, nu póte intra în alianța triplă și în genere nu va încheia cu niminea nici o alianță.

— Despe visita *escadrei francese* în **Anglia** se scrie din Londra, că admiralulu Gervais a refusatu invitarea *lordului major* la prândulu festivu dicêndu, că n'are timpu, deórece escadra francesă va părăsì marea engleză la 25 Augustu a. c, Admiralitatea engleză dete unu circularu autorităților flotei, ca se intimpine cu simpatiă escadra francesu, când acésta va sosì acolo.

— In Bruxela a sositu sciri despre o **rescólă** a **Negrilorū** în statulu *Congo*. Locuitorii indigeni s'au revoltatu în contra Arabilorū și în contra representanților statului Congo și au datu focu locuitorilorū Arabilorū. 500 de Arabi au fostu uciși și agenții statului Congo au fostu arestați. E temere, că rescóla se va întinde și asupra teritorului Bangala.

SCIRILE DILEI.

— 2 (14) Augustu.

Importulu de vite din România în Austria. In sedința de la 7 Aug. n. c. a consiliului comunalu din Viena, consilierulu Wimberger a făcutu următórea propunere: Primarulu este rugatu, ca punênduse în fruntea unei deputațiuni a consiliului comunalu, sĕ aducă la cunoscința ministrului de comerciu, că consiliulu comunalu consideră existența mai departe a opririi importului de vite din România ca o nenorocire însemnată pentru populațiunea Austriei și cu deosebire pentru Viena, că consiliulu comunalu doresce grabnica ridicare a aces-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Căutătura fatală.

La începutulu imperiului alu doilea francesu escelentulu cântărețu Massol era favoritulu declaratu alu publicului parisianu, care ori decâteori apărea elu pe scena operei, totdeauna î-lu aplauda freneticu.

Când cânta Massol, de regulă biletele de teatru erau tóte vêndute; farmeculu vocei sale răpia pe ascultători la o viuă însuflețire și mai cu sémă damele erau entusiasmate pentru acestu cântărețu, deși faima ilu încungira cu unu nimbu neplăcutu. Se dicea adecă: Massol are „căutătură fatală" și în contra căruia o îndrepta pe acela î-lu amenința o nenorocire. Esteriorulu cântărețului putea fórtebine da ansă la acésta legendă și pismuitorii și dușmanii sei nu întârdiară ca sĕ respândéscă și mai departe faima aceasta îngrozitóre. Massol era unu omu bizaru, sinistru, cu firea închisă și cu înfățișare respingătóre. Cu tóte acestea avea o mulțime de adoratori și locuința sa era plină de daruri frumóse, cele mai multe dăruite de mâni delicate. O fatalitate curiósă prefăcu în adevĕru fabula despre „căutătura fatală" și dădu nouă alimentațiuni acestei superstițiuni fără sensu.

Intre piesele cele mai plăcute ale operei imperiale era în timpulu acela composițiunea melodiósă alui Halévy „Regele Carol VI." și numĕrulu celu mai cu efectu alu acesteia era așa numita „aria blăstămului", o piesă musicală posomorîtă ce te estasia, și pe care Massol o esecutà cu asa bravură, încâtu elu de regulă, cedându cererilorū furtunóse ale publicului, trebuia se o repete.

Când fù opera acésta representată pentru prima óră, Massol cântându aria blestĕmului își îndreptà privirea în susu, corĕspundêndu spiritului rolului, și provocându provedința pedepsitóre, sĕ îndeplinéscă blĕstĕmulu. Domnea o tăcere adâncă în sala operei și când elu terminà, isbucnì unu entusiasmu, pe care póte elu nu lu mai vĕduse nici-odată. Cântărețulu repețì aria și érăși își îndreptà privirea în susu. Deodată cădù josu pe scenă unu sĕrmanu lucrătoru dela cortină și fù transportatu mortu de acolo.

Amintirea penibilă la accidentulu acesta era causa, că opera n'a fostu representată mai multă vreme. In fine direcțiunea teatrului credù, că poporațiunea ușuratică a Parisului póte a uitatu accidentulu tristu și representà érăși opera. Când sosi érăși fatala ariă a blĕstĕmului, avù Massol avù mare greutate sĕ învingă agitarea sa și deodată nu-și îndreptà privirea în susu, ci josu pe orchestră, unde ședea la pultulu de dirigiatu măestrulu capelei Habenek, de nascere Alsațianu. Dér încă opera nu se terminase, când Habenek simțì, că nu-i este bine, așa încâtu abia era în stare sĕ bată tactulu mai departe: scuturatu de friguri, plecà acasă și după trei dile era unu cadavru, tifosulu îi puse capĕtu vieții sale. Nu era deci minune, că afirmarea próstă despre căutătura fatală se ivi din nou și cu mai mare hotărîre ca mai înainte și că chiar însuși aceia șovăiau, cari de altmintrelea nu erau superstițioși.

Cântărețulu însuși, care audise svonurile aceste, începù sĕ crédă în puterea demonică a ochilorū sĕi și disposițiunea sa devenia din ce în ce mai posomorîtă. Când opera se anunțà pentru a treia óră, sĕ opuse cu tótă puterea sĕ cânte rolulu și numai stăruințelorū deosebite ale intendantului îi succese sĕ-lu înduplece pe Massol sĕ cedeze. Teatrulu era plinu de totu, toți erau curioși, că óre și de astă-dată se va întêmpla efectulu fatalu alu ariei blestemului. O singură lojă din teatru era gólă, ea era a unui funcționaru superioru de statu, care era într'o călĕtoriă de serviciu prin provinciă. In spre loja acésta gólă privia Massol cu ochii ațintiți în vreme ce representa aria blestemului; aici era elu siguru, că privirea sa nu va întêmpina pe nimenea. In diua următóre sosi o scire telegrafică, că funcționarulu trecêndu rîulu Loire în apropierea de Orleans, cădù din luntre și se înecà, probabilu că în urma unei amețeli.. Imprejurarea acésta ilu înduplecà pe cântărețu sĕ renunțe cu totulu la efectulu sĕu fatalu de pe scenă și sĕ se retragă în viéță privată; numai odată mai voia elu sĕ pășéscă în publicu, de care a fostu favorisatu în cea mai mare mĕsură și dela care voia sĕ-și ia rĕmasu bunu.

Era în 14 Ianuarie 1858, cântăre-

tei opriri şi, în fine, că Excelenţa Sa ministrulŭ de comerciŭ, până la o regulare definitivă a acestei afacerĭ, va dispune celŭ puţinŭ provisoricŭ ca importulŭ de vite din România sĕ fie posibilŭ directŭ la Viena.

***

Maiestatea Sa Regele României, a făcutŭ în ḑilele acestea o călĕtoriă la Têrgu-Ocna, unde a visitatŭ cu deamĕruntulŭ tóte galeriile cele noue de sare şi ordonà sĕ se estragă unŭ blocŭ de sare, pentru aşĭ da sémă de aceste operaţiuni. Regele a plecatŭ după aceea la Slanicŭ.

***

Transferare. D-lŭ *Dr. George Moga*, medicŭ superiorŭ în regimentulŭ 31 de infanterie din Sibiiu, a fostŭ transferatŭ în aceeaşĭ calitate la regimentulŭ de vênĕtori tirolezi (batalionulŭ alŭ 9-lea) în Insbruck.

***

Concursŭ şi exposiţiune agricolă în Craiova. Cetimŭ în „Timpulŭ“: Şi în acestŭ anŭ societatea agricolă din Craiova organiséză pentru luna Octomvre, unŭ concursŭ şi o exposiţiune agricolă, care va avea locŭ în grădina Bibescu. Grupele ce va cuprinde instituţiunea Societăţii agricole suntŭ: Unŭ concursŭ de animale reproducĕtóre, din speciile bovine, ovine şi porcine. O exposiţiune de produsele solului şi alte materii folositóre agriculturei. O exposiţiune de instrumente agricole. O cursă de cai. Unŭ concursŭ de arătură. Se vorŭ distribui premii în medalii, maşinĭ şi instrumente banĭ, vite de rasă şi seminţe alese.

***

Sinuciderea consulului austro-ungarŭ din Iaşĭ. Cu privire la acésta ḑiarulŭ „Timpulŭ“ din Bucurescĭ primesce următórele amănunte: Procurorulŭ Curţei de apelŭ însoţitŭ de unŭ procurorŭ alŭ tribunalului au descinsŭ Lunĭ în localulŭ consulatului austro-ungarŭ, strada Albă, unde au procedatŭ la o anchetă asupra împrejurărilorŭ în carĭ s'a sinucisŭ consululŭ Emerich Pietska. Autorităţile judiciare n'au întêmpinatŭ de astădată nicĭ o împotrivire din partea nimĕnui. In ce privesce causa care a hotărîtŭ pe regretatulŭ Pietska sĕ-şĭ curme ḑilele, circulă două versiunĭ mai verosimile: bóla şi afacerĭ nenorocite. E acum sigurŭ că Pietska suferia de melancoliă, care în timpulŭ din urmă întrase în o fasă fórte acută. Se mai afirmă de unii că Pietska fusese însărcinatŭ cu marĭ cumpĕrărĭ de grâne, pe care le-a contractatŭ cu preţurĭ mai marĭ; pentru a nu da locŭ la bănuelĭ s'a sinucisŭ.

Inmormêntarea s'a făcutŭ erĭ la ora 4 p. m.

***

Medicŭ de cercŭ românŭ. Din Bihorŭ ni-se scrie, că la 9 Augustŭ s'a sĕvîrşitŭ în comuna Leşŭ alegerea de medicŭ de cercŭ, fiindŭ alesŭ cu unanimitate d-lŭ *Dr. Ioanŭ Mangiuca.*

***

Distincţiune. Maiestatea Sa monarchulŭ nostru a conferitŭ regelui *Alexandru* alŭ Sêrbiei marea cruce a ordinului Stefanŭ, lui *Ristici* marea cruce a ordinului Leopoldinŭ, ér lui *Pasici* şi *Simici* ordinulŭ corónei cl. I.

***

Liga pentru confederaţiunea balcanică a convocatŭ pentru 23 Augustŭ unŭ congresŭ, care se va întruni la Jagodina în Sêrbia. „Le Memorial Diplomatique“ care anunţă aceasta, spune că se aştéptă sosirea de delegaţĭ greceştĭ, muntenegrenĭ, românĭ, macedonenĭ şi bulgarĭ.

***

Nenorocire. Cu ocasiunea festivităţilorŭ militare ale regimentului de infanteriă din locŭ, sĕvîrşite erĭ la „Fântâna popii“, unŭ tînĕrŭ militarŭ (maghiarŭ), voindŭ sĕ descarce unŭ treascŭ, dopulŭ sărì şi-lŭ isbì în capŭ, aşa că după scurte suferinţe îşĭ dete sufletulŭ.

Sêrbia şi Rusia

Cu ocasiunea visitei regelui, *Alexandru* alŭ Sêrbiei în Rusia, s'a accentuatŭ de repeţite-orĭ şi cu multă însufleţire ideia unei strînse solidarităţĭ între Sêrbia şi Rusia. Interesantŭ a fostŭ din acestŭ punctŭ de vedere mai alesŭ discursulŭ cunoscutului şef alŭ societăţii slave de binefacere din Petersburg, generalulú *Cernajev*, care adresà micului rege alŭ Sêrbiei următórea cuvêntare:

„Maiestate! Societatea slavă din Petersburgŭ salută prin noi pe Maiestatea Vóstră în acestŭ oraşŭ alŭ lui Petru. In persóna Majestăţii Vóstrĕ salutămŭ nu numai pe regele Sêrbiei, finulŭ fericitului în Domnulŭ alŭ nostru Ţarŭ, ci şi pe gloriosulŭ poporŭ sêrbescŭ, care e legatŭ de noi printr'o legătură întreită şi indisolubilă: unitatea tradiţiunei istorice, a rassei şi a religiunei.

„Majestate! Suntŭ în lume ómenĭ, cărora nu le place acéstă legătură, deórece se temŭ de ea şi ar voi s'o nimicéscă. Acésta însĕ nu este iertatŭ sĕ se întêmple. Alianţa acésta dintre noi este indisolubilă, e puternică şi nu o vor desface nicĭ odată. Garanţia în privinţa acésta este primirea sinceră, din inimă şi neinteresată, cu care Majestatea Vórtră aţĭ fostŭ întêmpinatŭ pretutindenea, în străbunulŭ Kijev, în Moscva Ţarilorŭ şi în oraşulŭ lui Petru. Petersburgulŭ adevĕrŭ, că este încă tînĕrŭ, dér elŭ nutresce sentimentele rusescĭ bĕtrâne.

„Primiţĭ, Majestate, acestŭ darŭ din partea nóstră întru aducerea aminte de petrecerea Majestăţii Vóstre aicĭ“.

După aceste cuvinte, unŭ preotŭ cu numele Labedev presentà regelui Sêrbiei tabloulŭ încadratŭ în rame aurite alŭ Sf. Alexandru dela Nevsk, ḑicêndŭ:

„Rugămŭ pe Dumneḑeu, ca spiritulŭ Vostru sĕ se desvólte după tipulŭ acestui mare domnitorŭ alŭ pămêntului rusescŭ, care a fostŭ unŭ credinciosŭ puternicŭ şi perseverantŭ alŭ bisericei ortodoxe şi era biruitorulŭ în luptă cu neastêmpĕraţii sĕi vecinĭ“.

La acestea regele Alexandru, provocându-se la voluntarii ruşĭ, carĭ au luatŭ parte la rĕsboiulŭ sêrbo-turcŭ, ḑise:

„Eu, regele Sêrbiei libere, *voiu dovedi prin actŭ politicŭ* recunoscinţa Sêrbiei şi a tuturorŭ Sêrbilorŭ pentru serviciulŭ, ce voluntarii ruşĭ l'au făcutŭ în lupta pentru eliberare“.

Cuvintele acestea, pe carĭ le comunică ḑiarulŭ „Grajdanin“ şi carĭ au fostŭ puse în gura tinĕrului rege, de sigurŭ, de regenţii Sêrbiei, au făcutŭ o rea impresiune asupra amicilorŭ triplei alianţe.

Esposiţia română din Haţegŭ.

Telegramă part. a „Gaz Trans.“

Haţegŭ, 13 Augustŭ.*) Pe lângă asistarea unui publicŭ distinsŭ şi numĕrosŭ, cu premergerea unui discursŭ clasicŭ din partea presidentei; — s'a deschisŭ aḑi la 11 óre esposiţiunea damelorŭ române din Haţegŭ, salutată telegrafice din diferite părţĭ transilvane. Esposiţia are unŭ aspectŭ pitorescŭ şi e cu multŭ gustŭ arangiată, representândŭ obiecte de producţiune esclusivŭ române.

Slovacii în lupta pentru esistenţa naţională.

Cetitorii noştri îşĭ vorŭ aduce aminte de planulŭ celorŭ dela putere făuritŭ în contra bisericei slovace din Ungaria nordică, carĭ după ce au pusŭ la cale maghiarisarea şcólelorŭ Slovacilorŭ, şĭ-au pusŭ în gândŭ sĕ maghiariseze şi biserica acestora! Spre acestŭ scopŭ, din partea Maghiarilorŭ s'a convocatŭ încă în luna lui Decemvre 1890 unŭ sinodŭ generalŭ evangelicŭ în Budapesta, prin care ţinteau la o identificare a intereselorŭ naţionale ale bisericei evangelice de cofesiunea augustină şi ale celei de confesiunea helvetică (calvină); cu alte cuvinte voiau sĕ unéscă pe Slovacii cu Maghiarii, carĭ cum se scie, suntŭ mai vêrtosŭ de confesiunea calvină.

Planulŭ acesta machiavelicŭ însĕ nu s'a pututŭ aduce la îndeplinire, căcĭ Maghiarisătorii au întîmpinatŭ o oposiţiune energică din partea districtului de dincóce de Dunăre (din Nordulŭ Ungariei), care e locuitŭ esclusivŭ numai de Slovacĭ.

Posiţiunea ce au luat'o Slovacii faţă cu numitulŭ planŭ de maghiarisare se întemeiéză pe unŭ articolŭ de lege din organisaţia bisericéscă a celorŭ 4 districte, articulŭ care dă fiă-cărui districtŭ o jurisdicţiune suverană autonomă, şi astfelŭ nu e supusŭ nicĭ unui controlŭ, afară de dreptului de supremă supraveghiare alŭ corónei. Districtulŭ are dreptulŭ de a-şĭ convoca sinódele elŭ singurŭ şi de a şi-le ţiné independentŭ.

Maghiarisatorii însĕ nu au renunţatŭ la planulŭ lorŭ, ci au stăruitŭ necontenitŭ în cercurile bisericei slovace, ca acestea sĕ iée o nouă hotărîre în sensulŭ celorlalte 3 districte, carĭ suntŭ locuite de Maghiarĭ şi carĭ s'au pronunţatŭ *pentru ţinerea* proiectatului sinodŭ generalŭ, căcĭ fără districtulŭ de dincóce de Dunăre, sinodulŭ ar rĕmâné o cartă blancă.

Stăruinţele lorŭ însĕ se pare, că şi de astă-dată vorŭ suferi înfrângere. Protopresbiteratulŭ comitatului Arva, care se ţine de districtulŭ bis. evang. de dincóce de Dunăre, într'o adunare ţinută ḑilele acestea în Cubinulŭ-inferiorŭ a declaratŭ, că „în cestiunea sinodului generalŭ evangelicŭ acestŭ protopresbiteratŭ *rĕmâne pe lângă hotărîrea de până acuma*, va sĕ ḑică: *nu va lua parte la sinodŭ*,“ fiind-că la protopresbiteratŭ nu a sositŭ nicĭ unŭ actŭ, care ar face posibilă, orĭ chiar ar recere luarea unei nouĕ hotărîrĭ. La raportările mai multorŭ preoţĭ, carĭ arătară nisce circulare venite directŭ dela oficiulŭ episcopescŭ către preoţĭ singuraticĭ, în carĭ preoţii suntŭ provocaţĭ a convoca adunărĭ pentru alegerea deputaţilorŭ la numitulŭ sinodŭ, — protopresbiteratulŭ simţindu-se încălcatŭ în drepturile sale, *a interḑisŭ preoţilorŭ publicarea circularului episcopescŭ*, până atuncĭ, până când protopresbiteratulŭ nu se va pronunţa elŭ însu-şĭ în causă, pe temeiulŭ informaţiunilorŭ, ce şi le va căştiga ulteriorŭ dela însuşĭ episcopulŭ.

Protopresbiteratulŭ dela Turoţ-Sân-Martinŭ, după cum relatéză „Narodnie Novine“, de asemenea a fostŭ surprinsŭ de procedura episcopului, pe carea a declarat'o de *ilegală, contrară regulelorŭ şi neobligătóre pentru nimenea.* Acestŭ protopresbiteratŭ încă a decisŭ, că „*nu ţine adunărĭ pentru alegerea deputaţilorŭ sinodalĭ.* Totodată protopresbiteratulŭ a protestatŭ şi în contra ţinerei sinodului districtualŭ de estimpŭ în oraşulŭ Pojonŭ şi provocându-se la § 62 din Regulamentŭ, cere ca sinódele districtuale sĕ se ţinĕ ca de ordinarŭ în Liptó-Sz.-Miklos.

Vedemŭ aşa-déră, că uneltirile de maghiarisare între Slovacĭ au trecutŭ tóte marginile, fiindu-le astăḑĭ ameninţată din temeliă chiar şi esistenţa bisericei lorŭ naţionale. Lupta, ce o desfăşură cu atâta energiă amintitele protopresbiterate îşĭ va avé de sigurŭ efectulŭ sĕu, dér la unŭ efectŭ mai desĕvîrşitŭ vorŭ puté spera numai printr'o strînsă solidaritate in partea tuturorŭ Slovacilorŭ.

*) Sosită aséră după espedarea ḑiarului.

ţulŭ pentru ultima óră voia sĕ păşéscă pe scenă şi adecă îşĭ alesese ca representaţiune de adio opera sublimă a lui Rossini „Tell“. Rolulŭ titlului făcea parte din producţiunile cele mai măreţe ale lui Massol şi teatrulŭ era plinŭ. Intregŭ publiculŭ distinsŭ din Parisŭ se adunase, fiindcă împĕratulŭ şi împĕrătésa promiseră că vorŭ sosi, şi lojele străluciau de uniforme de gală şi preţióse, de toalete cu mărgăritóre scânteiătóre.

Când pornì trăsura împĕratulŭ Napoleon III spre operă, se întêmplà atentatulŭ acela înfricoşatŭ alŭ contelui Felix Orsini, a cărui maşină diabolică cruţà ce e dreptŭ viéţa părechei imperiale, dér ucise sĕu rănì greu peste o sută de ómenĭ nevinovaţĭ. Cu tóte acestea Napoleon şi cu sotia sa plecară la operă şi luară parte la representaţiune după a cărui terminare împĕratulŭ conferi artistului ordinulŭ legiunei de onóre. Massol însuşĭ fù atât de sguduitŭ de evenimentulŭ acesta îngrozitorŭ, care a adusŭ ultima sa representaţiune în legătură cu sânge şi mórte, încâtŭ deveni unŭ misantropŭ formalŭ şi evità orĭ ce convenire cu ómeni, până când după câţĭ-va anĭ muri. C. S.

După mii de anĭ.

De Andersen.

Da, după mii de anĭ vorŭ veni pe aripile vaporului sburândŭ prin aerŭ peste mările lumei! Tinerii locuitorĭ ai Americei visitéză bĕtrâna Europă. Ei vinŭ la monumentele ridicate aicĭ şi la locurile, cărora li-a decăḑutŭ splendórea, după cum peregrinămŭ noi în timpulŭ nostru la măririle ruinate ale Asiei sudice.

După mii de anĭ vinŭ ei!

Temsa, Dunărea şi Rinulŭ curgŭ încă; Montblanculŭ stă încă cu pisculŭ sĕu acoperitŭ cu zăpadă, lumina nordică îşĭ aruncă raḑele sale strălucitóre asupra ţĕrilorŭ din nordŭ, dér némŭ peste némŭ e pulbere, şirurĭ întregĭ de potentaţĭ suntŭ uitaţĭ pentru momentŭ, ca aceia, carĭ deja acum dormŭ în colina, unde bogatulu comerciantŭ de făină, pe pămêntulŭ căreia se ridică, poruncĭ sĕ 'i se facă o bancă, pentra ca sĕ stea acolo şi sĕ privéscă lanurile de grîu undulătóre.

„La Europa!“ e lozinca tinerei generaţiune a Americei — „către ţéra parinţilorŭ, către ţéra sfântă a amintirilorŭ şi a fantasiei, la Europa!“

Corabia aeriană sosesce; e plină de călĕtorĭ, fiind-că călĕtoria se face mai repede ca pe mare; sêrma electro-dinamică a telegrafatŭ deja pe sub oceanŭ, câtŭ e de mare caravana aeriană. Deja se zăresce Europa. Ţĕrmulŭ irlandezŭ, ce se arată, dér pasagerii dormŭ încă; ei voescŭ sĕ fiă deşteptaţĭ numai după ce vorŭ pluti deasupra Angliei. Acolo calcă pe pámêntulŭ Europei, în ţéra lui Schakespeare, după cum o numescŭ fii spiritului, în ţéra politicei, în ţéra maşinelorŭ, după cum o numescŭ alţii.

O ḑi întrégă petrecŭ aicĭ, atâtŭ timpŭ 'i consacra Britaniei marĭ şi Scoţiei generaţiunea multŭ ocupată.

Călĕtoria trece printr'unŭ tunelŭ către Francia, ţéra lui Carolŭ celŭ mare şi a lui Napoleon. Amintescŭ pe Molière, savanţii vorbescŭ despre o şcólă clasică şi despre una romantică din îndepărtata anticitate, şi eroii, poeţii şi savanţii suntŭ sĕrbătoriţĭ, ceea ce timpulŭ nostru nu cunósce, dér carĭ erau sĕ fiă născuţĭ pe craterulŭ Europei: în Parisŭ.

Corabia aeriană sbóră peste ţéra, de unde a plecatŭ Columbŭ, unde s'a născutŭ Cortez şi unde Calderon şi a cântatŭ dramele sale în versurĭ. Femei frumóse cu ochii negrii locuescŭ încă în vâile înflorite şi în cântecele străvechĭ se amintesce Cid şi Alhambra.

Prin aerŭ peste mare către Italia, unde zace bătrâna şi vecinica Roma; ea a decăḑutŭ; Campania e o pustie: din biserica Sf. Petru a mai rĕmasŭ numai unŭ zidŭ isolatŭ, dér se îndoesce despre autenticitatea sa.

Spre Grecia, pentru ca se dórmă o nópte în hotelurile de pe vîrfulŭ Olimpului, totuşĭ ei au fostŭ acolo. Călătoria se îndréptă spre Bosforŭ, pentru ca sĕ odichnéscă câteva óre, pentru ca sĕ vadă loculŭ, unde se află Bizanţulŭ. Pescarĭ sêrmanĭ îşĭ arunca acolo plasa lorŭ, unde în timpulŭ Turcilorŭ se povestea tradiţiunea despre grădinile Haremului.

Călătoria aeriană trece peste ruinele cetăţilorŭ puternice lângă măreţa Dunĕre, cetăţĭ, pe carĭ timpulŭ nostru nu le cunósce, dér icĭ şi colo — peste locurĭ cu bogate amintirĭ, carĭ se vor ridica numai din sinulŭ timpului — icĭ şi

Prima adunare gen. a despărţ. XX alŭ Asociaţiunei.

Beclenuŭ, (S. Dobéca) Augustŭ 1891.

La adunarea generală a despărţĕmêntului XX convocată pe ḑiua de 1-a Augustŭ n. c. s'a înfăţişatŭ în localităţile şcólei române din Beclenuŭ unŭ frumosŭ numĕrŭ de inteliginţa română precum şi poporŭ. Directorulŭ Gregoriu Puşcariu, într'unŭ discursŭ arătă scopulŭ, pentru care ne-amŭ adunatŭ, şi declară şedinţa deschisă.

Actuarulŭ despărţĕmêntului cetĭ după acésta raportulŭ Comitetului despre activitatea sa începêndŭ din 17 Maiu n. 1891, când s'a constituitŭ despărţĕmêntulŭ, şi până la acéstă adunare. Din raportŭ apare: că până în ḑiua adunării au incursŭ dela membri o sumă de 20 fl., din carĭ s'au spesatŭ 90 cr., ér ceilalţĭ suntŭ de faţă neputêndu-se trimite la comitetulŭ centralŭ, de-óre-ce fórte puţinĭ membri şi-au plătitŭ taxele şi mai toţĭ numai o parte din taxă.

Comitetulŭ în 8 Iulie n. a ţinutŭ o şedinţă, şi în care s'a statoritŭ programulŭ adunării şi în care prin preşedinte s'a făcutŭ cunoscutŭ cuprinsulŭ a două hârtii primite dela Comitetulŭ Centralŭ din Sibiiu, dintre carĭ într'una făcêndu-se alusiune la nefavorabila nóstră stare materială se ḑice, că de-ocamdată nu se aştéptă dela noi altŭ-ceva, decâtŭ ca *suaviter in modo fortiter in re, sĕ propagămŭ şi sĕ facemŭ cunoscută ideia Asociaţiunei în poporulŭ nostru.*

Isprăvindu-se cu raportulŭ Comitetului, se alese o comisiune pentru încassarea taxelorŭ în persónele d-lorŭ: Cotuţŭ Grecu şi Ioanŭ Cupcea. După câteva minute, acéstă comisiune raportă, că *membri noi nu s'au insinuatŭ*, ér dintre cei inscrişĭ deja şi-au solvitŭ taxele de membrii următorii:

1) Gregoriu Puşcariu 5, 2) Teodorŭ Cotuţŭ 5, 3) Ioanŭ H. Boteanŭ 5, 4) Simionŭ Moldovanŭ 5, 5) Simionŭ Popanŭ 2, 6) Ilie Mircea 1, 7) Ioanŭ Morariu 1, 8) Ioanŭ Grecu 1, 9) Vasilică Morariu 1, 10) Alexa Morariu 5, 11) Grigore Micanŭ 2, 12) Ioanŭ Dinganŭ 1, 13) Grigore Rocneanŭ 1 fl. v. a. *Suma 35 florinĭ.*

La acéstă sumă adăugêndu-se 20 fl. de mai înainte încassaţĭ, resultă suma de 55 fl., din carĭ subtragêndu-se spesele de 90 cr., în cassa despărţĕmêntului se află *54 fl. 10 cr.*, de care sumă se va face usŭ conformŭ statutului § 18 şi 20 ex 1885.

Se facŭ mai multe propunerĭ, între carĭ se discută şi modalitatea, că óre cum s'ar face şi s'ar lăţi mai tare ideia Asociaţiunei în poporŭ şi cum sĕ se învite membrii şi poporulŭ, ca sĕ participe în numĕrŭ câtŭ se póte de imposantŭ la adunărĭ. Cestiunea acésta sa lăsatŭ în sarcina Comitetului, care va lucra după cum îi vorŭ dicta împrejurările şi bunulŭ sĕu simţŭ.

Venindŭ la ordinea ḑilei cetirea disertaţiunilorŭ actuarulŭ cetĭ: *„Câteva cuvinte de învĕţătură pentru poporŭ.“* După acéstă disertaţiune, d nii Dr. Gabrielŭ Triponŭ şi Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ au rostitŭ discursurĭ instructive.

Statorirea bugetului se lasă în sarcina Comitetului. Ca locŭ alŭ viitórei adunărĭ generale a despărţĕmêntului se statoresce Apanuşfalĕulŭ. Adunarea se termină printr'unŭ discursŭ rostitŭ din partea preşedintelui.

După adunare a urmatŭ balŭ în sala casinei din locŭ, alŭ cărui venitŭ este esclusivŭ menitŭ pentru biserica şi şcóla română din Beclenŭ.

Aşa a decursŭ prima adunare generală a despărţĕmêntului XX din cerculŭ Beclenului. E adevĕratŭ, c'am întimpinatŭ şi întimpinămŭ greutăţĭ pe cărarea spinósă a desvoltării nóstre culturale şi literale, dér unde este voinţă, acolo dificultăţĭ neînvingibile nu esistă. Unŭ scopŭ mare, întimpină nevoi marĭ, dér pentru nevoi marĭ, unŭ poporŭ mare trebue sĕ aibă lécurĭ marĭ. Léculŭ pusŭ, este de mâna lui Dumneḑeu în voinţa şi inima nóstră.

Gregoriu Puşcariu, directorŭ. **Ioanŭ H. Boteanu,** actuarŭ.

---

colo se cobórâ caravana aeriană şi apoi se urcă érăşĭ.

Colo josŭ se află Germania, care odinióră era străbătută cu o reţea désă de căĭ ferate şi canalurĭ — ţerile, unde a predicatŭ Luther, unde a cântatŭ Göthe şi unde Mozart în timpulŭ seu purta sceptrulŭ tonurilorŭ. Nume mari străluceaŭ în sciinţă şi în artă, nume, pe carĭ noi nu le cunóscemŭ. O ḑi de plăcere pentru Germania şi o ḑi pentru ţerile Nordului, pentru Oesteds şi pentu patria lui Linné şi pentru Norvegienĭ, ţéra vechilorŭ eroi şi a vecinicilorŭ tinerĭ ai Nordului. In călĕtoria către casă trecŭ pe lângă Islanda, vulcanii nu mai ferbŭ, Hecla s'a stinsŭ, dér ca şi tabla de pétră a tradiţiunei, stă puternica insulă stincósă în mijloculŭ mărei urlătóre.

„In Europa suntŭ multe de vĕḑutŭ“! ḑise tĕnerulŭ americanŭ: „şi noi am vĕḑut'o în 8 ḑile, şi se întêmplă tocmai cum a arĕtatŭ marele călătorŭ“ — aicĭ se pronunţă unŭ nume, care aparţine contimporanilorŭ sei — „în renumitulŭ seu opŭ“ „Europa vĕḑută în 8 ḑile“. U.

Miscărea de maghiarisare.

In 10 Augustŭ s'a ţinutŭ în Rosenberg (Rozsahegy, com. Lipto) adunarea generală a Kulturegylet-ului din părţile nordice ale Ungariei, la care au luatŭ parte ca delegaţĭ oficioşĭ mai mulţĭ fişpanĭ şi vicespanĭ din comitatele Nyitra, Lipto, Hont, Turocz, Szepes, Barşŭ, Trencinŭ, Lipto, Arva, Zolyom şi Turoţu; asemenea au luatŭ parte cei mai mulţĭ deputaţĭ dietalĭ din aceste comitate, preoţĭ judecătorĭ învĕţătorĭ etc. In totalŭ au luatŭ parte la adunare, după cum raportéză foile unguresci, ca la 700 persóne.

In raportulŭ privitorŭ la activitatea de peste anŭ a Kulturegylet-ului se ḑice, că „spiritulŭ publicŭ din părţile de susŭ ale Ungariei a luatŭ acum o direcţiune cu totulŭ naţională şi astfelŭ în cele din urmă faţă cu agitaţiunea panslavistă, Kulturegylet-ulŭ acesta a creatŭ antidotulŭ cela mai puternicŭ.

Numĕrulŭ membrilorŭ fundatorĭ s'a urcatŭ la 410. Până acum Kulturegyletulŭ acesta s'a estinsŭ asupra comitatelorŭ: Nyitra, Trencinŭ, Turocz, Lipto, Arva, Bars, Hont, Nograd şi Zolyom şi asupra oraşului Şemniţŭ. Acum s'a alăturatŭ şi comitatulŭ Szepes, ér la propunerea preşedintelui Iuliu Szalavsky, adunarea a hotărîtŭ a se provoca sĕ se alăture în viitorŭ la acestŭ Kulturegylet şi comitatele Pojunŭ, Abauj, Gomorŭ, Saros, Zemplinŭ, Ung, Bereg şi Ugocia.

In bugetŭ s'au preliminatŭ 28,000 fl. venitŭ, din carĭ se susţinŭ 37 de Kisdedovurĭ şi se dău ajutóre la 7 Kisdedovurĭ; se ajutoră şcolĭ, se înfiinţéză biblioteci poporală, se subvenţionéză foia sĕptĕmânală „Felvidéki Nemzetör“ etc.

Aşa se „fericescŭ“ „patrioţii“ pe cheltuiala comitatelorŭ locuite şi de Nemaghiarĭ, dér stepânite numai de ei.

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

Alba-Iulia, 9 Augustŭ 1891.

Petrecerea de véră împreunată cu producţiunea teatrală, ce s'a datŭ aicĭ în 19 Iulie n. c. în favorulŭ înfiinţărei unei biblioteci poporale române, a succesŭ peste aşteptare, cu tóte că timpulŭ nu ni-a favorisatŭ. A fostŭ, potŭ ḑice, una dintre petrecerile românescĭ cele mai însufleţite.

Producţiunea s'a începutŭ la 8 óre, fiindŭ sala îndesuită de publicŭ. S'a jucatŭ piesa teatrală „Nunta ţĕrănéscă“, comediă într'unŭ actŭ de V. Alesandri. Actorii au fostŭ d-nii: Toma Străjanŭ, ca Alecu Leonescu; Basiliu Ilişiu, ca Frunḑă, puscaşŭ; Augustŭ Cimbulea, ca Chir Gaitanis; Iuliu Rosca, ca Moşŭ Trochinŭ; Augustinŭ Comesu, ca Trotuşianu; d-ra Safta Rada, ca Elenuţa, fata lui Trochinŭ miresa, Iónŭ Tanase, ca vornicelŭ de nuntă, mai mulţĭ tinerĭ şi domnişóre în costumŭ românescŭ ca ţĕranĭ, ţĕrance şi privighiătorĭ, carĭ toţĭ şĭ au interpelatŭ fórte bine rolurile, cu tóte că timpulŭ de preparare a fostŭ fórte scurtŭ, ér dintre diletanţĭ abia unulŭ a a mai jucatŭ pe binĕ. Aplausele cugetai că nu se mai finescŭ.

După producţiune a urmatŭ dansulŭ. S'a jucatŭ „Cadrilulŭ“ şi „Romana“ în câte 2 colóne de câte 40 părechĭ. Costumulŭ naţionalŭ a fostŭ şi de astă-dată bine representatŭ. Petrecerea s'a continuatŭ cu animositate până la órele 6 diminéţa.

Am numĕratŭ peste 200 de persóne, dintre carĭ au suprasolvitŭ următorii p. t. domnĭ: Simionŭ Micu, protopopŭ 1 fl., Ales. Dobrescu, v.-protop. 1 fl., Ludovicŭ Luca, preotŭ 60 cr., Dr. Mohay Sándor, adv. 1 fl. 20 cr., Alesandru Velicanu, adv. 60 cr., Ioanŭ Anuşca, prof. 1 fl. 20, Iosifŭ Anghelŭ, propriet. 1 fl. 20 cr., Teodorŭ Munteanu, învĕţ. 50 cr. Demetriu Furdui, cantinarŭ 40 cr., Iónŭ Bota, propriet. 1 fl. 20 cr. Ioanŭ Germanŭ, locotenentŭ 1 fl., Georgiu Feşeriu, locotenentŭ 1 fl., N. N. 40 cr., N. N. 40 cr., N. N. 20 cr. şi N. N. 20 cr. Suma suprasolvirilorŭ e 12 fl. 30 cr. Oferte s'au primitŭ dela d-nii: Georgiu Totoianu, parochŭ în Chişfalĕu 2 fl., Georgiu Bărbatŭ, protop. în Blaşiu 1 fl., Nonusŭ Poruţiu, of. c. r. 1 fl. Totalŭ 4 fl. Venitulŭ brutŭ face cu totulŭ 133 fl. 20 cr., din carĭ subtragêndu-se spesele de 91 fl. 17 cr.; resultă unŭ venitŭ curatŭ de 42 fl. 3 cr., carĭ s'au şi elocatŭ la primŭ curatorulŭ spre scopulŭ amintitŭ.

In numele comitetului arangiatorŭ esprimŭ sinceră mulţămită d-lorŭ contribuenţĭ şi participătorĭ.

La revedere la o a doua petrecere totŭ spre scopulŭ amintitŭ, ce sperŭ că se va arangia prin Septemvre.

Basiliu Ilişiu, învĕţătorŭ.

DIVERSE.

Aducerĭ aminte de Napoleonŭ celŭ mare. Ḑiarulŭ „Temps“ anunţă, că în Sâmbăta trecută, în urma unui decretŭ alŭ preşedintelui republicei, francese amintirile istorice ale lui Napoleonŭ celŭ mare, ce se aflau în Louvru au fostŭ trantportato în museulŭ catedralei Invaliḑilorŭ. La începutŭ ex-împĕrătésa Eugenia avŭ pretenţiunĭ asupra acestorŭ obiecte, dér se găsi o epistolă a lui Napoleonŭ III, din care reese, că elŭ a dăruitŭ statului aceste relicvii în 4 Februarie 1854. Intre aceste obiecte se află renumita jachetă cenuşiă lui Napoleonŭ I, pălăria sa, apoi o cocardă mică tricoloră de mătase, pe care a purtat'o împĕratulŭ în ḑiua, în care şi-a luatŭ rĕmasŭ bunŭ dela gardele sale în Fontainebleau, apoi o sabiă de paradă cu mânerulŭ de argintŭ, pe lama căreia suntŭ gravate cuvintele: *„Tu anéantiras les ennemis et tu protégeras les muselmans“.* Cele din urmă obiecte sunt stindardulŭ regimentului 16 alŭ vênătorilorŭ de gardă, banca, de care se servea Napoleonŭ pe St.-Helena şi patulŭ sĕu de campaniă. Pe acestŭ patŭ murĭ marele şi gloriosulŭ împĕratŭ.

Ucigaşulŭ surorei sale. Ḑilele trecute s'a terminatŭ la Znaim în Austria procesulŭ unui Karl Fukatsch acusatŭ d'aşĭ fi ucisŭ pe propria-i soră, vĕduva Schmidt, ca s'o jefuiască. Fukatsch a fostŭ condamnatŭ la mórte deşi până în ultimulŭ momentŭ a protestatŭ de nevinovăţia sa.

După pronunţarea sentinţei s'a petrecutŭ în celula condamnatului o scenă ciudată. Apĕrătorulŭ lui Fukatsch, advocatulŭ Krenn venĭ sĕ-lŭ mai îndemne odată sĕ spună adevĕrulŭ.

— Sci, ḑise advocatulŭ, că am fostŭ dintre cei carĭ te-am creḑutŭ nevinovatŭ. In acestŭ momentŭ seriosŭ trebue sĕ audŭ încă odată adevĕrulŭ precisŭ din gura d-tale; póte voiu mai puté face ceva pentru d-ta, şi cĭne sĕ te scapŭ...

— Sĕ mĕ scapĭ? rĕspunse condamnatulŭ abătutŭ... D-ta?.. Nu!...

— Va sĕ ḑică esclamă advocatulŭ, totuşĭ eştĭ vinovatŭ, eştĭ ucigaşulŭ surorei d-tale?

— Nu mĭ-am mânjitŭ mânile cu sângele ei. N'am ucis'o.

— Şcii însĕ cine a a ucis'o?

— Da. Şciu!

Şi abia acum Fukatsch mărturisi, că ucigaşulŭ era unŭ rândaşŭ din Viena, Rihărd Toufar, fostŭ calfă de măcelarŭ în Znaim, ér elŭ, Fukatsch era numai autorulŭ intelectualŭ şi complicele crimei.

Vĕduva Schmidt, — ḑice Fukatsch, — nu mai voia de multŭ sĕ-şĭ ajute rudele cu nicĭ unŭ gologanŭ, de şi era fórte bogată. Atuncĭ îi veni ideia sĕ pună pe Toufar s'o jĕfuiască. Ilŭ învĕţă dér ce şi cum sĕ facă şi în ḑiua hotărîtă ilŭ ascunse în odaia lui de dormitŭ, căcĭ Fukatsch sta în aceeaşĭ casă cu soră-sa.

Pe la 4 óre diminéţa intrară apoi amêndoi, Toufar şi Fukatsch, în odaia vĕduvei. Toufar se repeḑi numai decâtŭ asupra ei şi o prinse de gâtŭ. O luptă grozavă începu între femeie şi ucigaşŭ. Fukatsch, ca sĕ-i pună capĕtŭ, apucă de mânĭ pe sora-sa şi ast-felŭ Toufarŭ putu sĕ-şĭ săvârşéscă oribila faptă.

Fukatsch dete apoi drumulŭ lui Toufar. In mânile cadavrului rĕmăseseră însĕ nisce perĭ din barba lui Fukatsch, şi aceştia au fostŭ carĭ l'au tradatŭ.

In urma mărturisirilorŭ lui Fukatsch sentinţa juraţilorŭ s'a casatŭ.

Toufar, care în procesŭ figurase ca martorŭ cu jurămêntŭ, a fostŭ acum arestatŭ şi procesulŭ se va începe în contra lui pentru asasinatŭ şi în contra lui Fukatsch ca autorŭ intelectualŭ şi complice alŭ crimei.

După codulŭ penalŭ austriacŭ, atâtŭ una câtŭ şi cealaltă din aceste crime să pedepsescŭ cu mórtea, déca nu suntŭ împrejurărĭ uşurătóre.

A doua sărutare. La curtea nenorocitului Ludovicŭ alŭ XVI era obiceiulŭ, că fiă-cărei princese presentată la curte pentru prima-dată, regele îi aplica graţiosŭ două sĕrutărĭ pe obrăjei. Déca însĕ dama presentată aparţinea unui gradŭ mai inferiorŭ alŭ nobilimei, atuncĭ nu putea sĕ aspire decâtŭ numai la o sărutare. Astfelŭ cu unŭ prilejŭ fŭ presentată renumita întru frumseţe, marchisa Pracontal, şi regele, cu tóte că nu purta titlulŭ de princesă, o află destulŭ de farmecătóre, ca sĕ-o sărute măcarŭ şi de două orĭ. Măiestrulŭ de carte însĕ, principele Aumont, observândŭ intenţiunea regelui, după sărutarea primă numai decâtŭ sări între dênşii ḑicêndŭ: „Majestate! Nu e principesă!“ şi-i despărţi. Cei presenţĭ cu regele dimpreună a isbucnitŭ într'unŭ rîsŭ generalŭ la neplăcuta intervenire a conscienţiosului sĕu măiestru de curte.

Logica unui copilŭ. Georgică s'a jucatŭ în grădină. Jucându-se, căḑŭ de mai multe orĭ şi se întórse acasă plinŭ de noroiu; mamă sa se supĕră focŭ. „Trebuiai celŭ puţinŭ sĕ grijescĭ de pantalonii tĕi cei noi!“ „Dér mamă“, rĕspunse Georgică indignatŭ, „te potŭ asigura, că orĭ de câte-orĭ am căḑutŭ, n'am avutŭ timpŭ, ca sĕ-mĭ tragŭ pantalonii.

Demnŭ de invidiatŭ. Madame, eu cunoscŭ unŭ omŭ, care primesce ḑilnicŭ mai multŭ de o sutŭ de epistole de amorŭ. — O, cum aşŭ dori se-lŭ cunoscŭ! Trebue se fie unŭ frumosŭ Don Juan. — Nu tocmai, madame, e împărţitorulŭ de scrisori din circumscripţiunea mea.

Necrologŭ. Dimitrie Z. Chandras, profesorulŭ comunităţii elene din Braşovŭ, a rĕposatŭ la 31 Iulie în etate de 46 de anĭ.

Fiă-i ţĕrina uşóră!

Proprietarŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ: **Gregoriu Maiorŭ.**

Cursulŭ pieței Brașovŭ.

din 14 Augustŭ st. n. 1891.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	9 36	9.40
Argintŭ românescŭ	9 30	9.35
Napoleon-d'orĭ	9.36.	9.40
Lire turcescĭ	10 48	10.53
Imperialĭ	9.46	9 51
Galbinĭ	5.40	5.45
Scris. fonc. „Albina" 6%	101.—	—.—
„ „ „ 5%	99.50	100.—
Ruble rusescĭ	124.—	125.—
Mărcĭ germane	57.80	58.05

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 13 Augustŭ a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	103 85
Renta de hârtiă 5%	101 50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	116.75
dto argintŭ	99.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	112 80
Bonurĭ rurale ungare	91.50
Bonurĭ croato-slavone	104.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	141.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	131 25
Renta de argintŭ austriacă	92.20
Renta de hârtiă austriacă	92.25
Renta de aurŭ austriacă	111 75
Losurĭ din 1860	138.—
Acțiunile băncei austro-ungare	1026.-
Acțiunile băncei de creditŭ ungar.	333.50
Acțiunile băncei de creditŭ austr	286.25
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.60
Napoleon-d'orĭ	9.41½
Mărcĭ 100 împ. germane	58.10
Londra 10 Livres sterlinge	118 10

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3 03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriș	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕșel	8.14		6.39	5.47
Clușiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8 20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriș	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10 37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vințul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiușŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blașiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copșa mică	1.51		2.48	9 48
	2.12		3.03	9.50
Mediașŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10 28
Sighișóra	3 46		4.49	11.04
Hașfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apața	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17	Tren de persóne	9.18	1.35
Brașovŭ	8.—		10.05	2.09
		12.20		2.19
Timișŭ		1.41		3.01
Predealŭ		2.26		3.31
Bucurescĭ		8.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timișŭ	1.42		5.57	
Brașovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apața	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Hașfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighișóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediașŭ	6.42	10.31		12.37
Copșa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blașiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiușŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vințul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirișŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Clușiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădășelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireșŭ		7.02	6 11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rev		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1 40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5 46
Glogovațŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulișŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bêrzava	6.12		7.27
Soborșinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10 19
Orăștia	10.16		10.50
Șibotŭ	10.36		11.16
Vinț. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiușŭ	11.53		12.38

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accele-ratŭ	Trenŭ de persón.
Teiușŭ	3.09		1.39
Alba Iulia	3.50		2.19
Vinț. de josŭ	4.09		2 36
Șibotŭ	4.52		3 03
Orăștia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4 17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5 53
Soborșinŭ	8.03		6.24
Bêrzava	8 54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9 44	5.14	7.46
Paulișŭ	9.58	6 01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovațŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1 55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroșenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Hațegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Banița	9.21	3.19	8.04
Petroșenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșenĭ	6.—	10.50	6.20
Banița	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Hațegŭ	8 36	1.54	8 25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timișóra	8.42	2.04	8.57

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirișŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8 50
Ghirișŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	8 15	3.15
Sighișóra	10.52	6.10

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa mică	3.—	10.47	7.10
Șeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneș	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copșa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8 02	4.58	10 43
Loamneș	8.30	5.25	11.09
Șeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copșa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oșorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoș	3 34	9.11	3.27
Oșorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oșorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oșorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoș	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4 46	2.32	7.22
Cerna	5 11	3 —	7.50
Simeria	5 28	3.20	8.10

Brașov—Zêrnescĭ

Brașov	5.45	4 55
Zêrnescĭ	7.26	6.36

Zêrnescĭ—Brașov

Zêrnescĭ	8.—	8.20
Brașov	8.24	9.44

Murĕșŭ-Ludoșŭ—Bistrița

Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.—
Țagu-Budatelicŭ	6.48
Bistrița	9.59

Bistrița—Murĕșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	1.16
Țagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕșŭ-Ludoșŭ	7.21

Nota: Numerii încuadrațĭ cu liniĭ grôse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.